

Webbinarium om hållbarhetskriterier för biobränslen

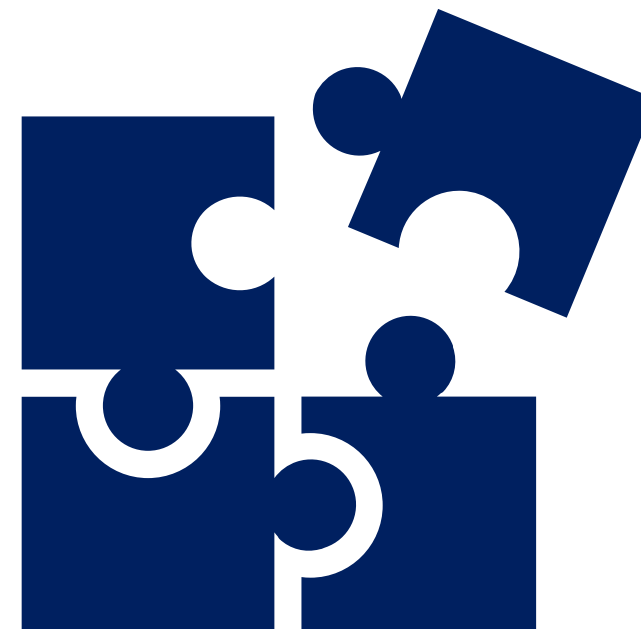
Genomgång av hållbarhetslagen, föreskrifter och
vägledning

Tisdag 7 december 2021

Många pusselbitar...

...för att genomföra hållbarhetskriterierna i det omarbetade förnybartdirektivet i svensk lagstiftning

- Hållbarhetslag
 - Trädde i kraft 1 juli
- Hållbarhetsförordning
 - Trädde i kraft 1 juli
- Hållbarhetsföreskrifter
 - Trädde i kraft 17 augusti
- Vägledning
 - ”Grundläggande information till rapporteringskyldiga” i juli 2021
 - Vägledning

Bioenergi ska vara hållbar

Bioenergi måste vara hållbar för att

- Tillgodoräknas i medlemsstaternas måluppfyllelse
- Tillgodoräknas i elcertifikatssystem, kvotplikter/reduktionsplikter osv
- Berättiga till skattebefrielser eller andra stöd

Tidigare gällde detta bara biodrivmedel och flytande biobränslen, **men nu har kravet utvidgas till fasta och gasformiga biobränslen.**

Hållbarhetskraven omfattar olika kategorier

3 kap. 1 § Hållbarhetslagen

1. skattskyldiga för biodrivmedel,
2. yrkesmässiga användare av flytande biobränsle,
3. yrkesmässiga användare av fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt, samt
4. yrkesmässiga användare av gasformigt biobränsle i en anläggning för produktion av el, värme, kyla eller bränslen med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt.

Hållbarhetsbesked ska också kunna sökas frivilligt, t ex om det krävs i annan lagstiftning (ex. ETS) eller för bränsleleverantörer som vill visa att deras del av kedjan är hållbar och så att anläggningsägaren bara behöver visa sin del.

Förklaring av anläggning och installerad tillförd effekt

- **Anläggning**

En produktionsanläggning inom samma avgränsade område, alt inom flera angränsande intilliggande områden/fastigheter, t.ex. en/flera inhägnad(er). Innefattar även verksamheter som från biobränslen producerar el, värme, kyla för internt bruk.

- **Installerad tillförd effekt**

Summa av enheter som använder gasformiga eller fasta biobränslen inom en anläggning. Sammanräkning av enheter inom en anläggning som används för att producera el, värme, kyla eller bränslen och är i drift mer än 500 timmar per år (medelvärde av driftstimmar under de tre senaste åren) och dessa enheters installerade maxeffekt baserad på bränsleeffekt (lägre värmevärde).

För produktion av biobränsle - årlig produktionskapaciteten i MWh dividerat med 8 760 timmar.

Två dimensioner av hållbarhetskriterier

1. Markkriterier

Syftar främst till att förhindra att odling för energiändamål expanderar in på marker med höga kollager eller höga naturvärden. Nya krav för skogsbiomassa syftar även till att förhindra skogsbruksmetoder som äventyrar skogens roll som kolsänka.

2. Krav på växthusgasminskning

Syftar till att säkerställa klimateffektiva produktionskedja hela vägen från odling fram till och med användningen av bränslet/drivmedlet.

Markkriterierna omfattar biomassa direkt från jord och skog

- Biomassa från jordbruksmark respektive skogsmark samt restprodukter från primärproduktion (jordbruk, skogsbruk, vattenbruk och fiske) ska uppfylla markkriterierna.
- Restprodukter och avfall som uppstår i senare led behöver inte uppfylla markkriterierna.
- Markkriterierna har hittills främst syftat till att undvika direkt ändrad markanvändning där odling för energiändamål inanspråktar marker med höga kollager eller höga naturvärden.

Nya markkriterier

- För skogsbiomassa krävs att den kommer från områden där det finns lagstiftning eller andra förvaltningssystem som säkerställer att avverkningarna går lagenligt och hänsynsfullt till samt att skogens kollager bibehålls på lång sikt.
 - i) A-länder: har lagar, regler och kontroller som håller måttet,
 - ii) B-länder: visa att det finns motsvarande system på plats för området som råvaran kommer från som motsvarande ett A-land

Krav på växthusgasminskning

- **Produktion av biodrivmedel och flytande biobränslen**
 - minst 50 % om produktionsanläggning har tagits i drift senast den 5 oktober 2015,
 - minst 60 % om produktionsanläggning har tagits i drift efter den 5 oktober 2015,
 - minst 65 %, om produktionsanläggning har tagits i drift efter den 31 december 2020
- **Användning av fasta och gasformiga biobränslen**
(produktion av el, värme, kyla)
 - minst 70 %, om anläggningen har tagits i drift efter 31 december 2020,
 - minst 80 %, om anläggningen har tagits i drift efter 31 december 2025

Förklaring av anläggnings idriftsättningsdatum

- Från det datum då det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen alternativt el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen

Vad innebär rapporteringskyldigheten?

- Rapporteringskyldig är den som är skyldig att uppfylla hållbarhetskriterier (= inneha hållbarhetsbesked). Det är inte samma sak som att man är skyldig att lämna uppgifter, vilket vi kallar rapportera
- Rapporteringskyldigheten gäller per organisationsnummer. Flera anläggningar under samma organisationsnummer kan alltså ha ett hållbarhetsbesked, ett kontrollsystem och en rapportering.

Huvudsakliga förändringar i föreskrifterna

- Kontrollsystem (inkl massbalanssystem)
- Rapportering
- Miljöinformation till konsumenter
- Växthusgasberäkning för nya produktionskedjor

Kontrollsystem

- Olika sätt att visa att markkriterierna uppfylls:
 1. Bara köpa bränslen från leverantörer med hållbarhetsbesked
 2. Ha ett kontrollsystem som visar att
 - a) Bränslena bara är sådana som inte omfattas av markkriterierna
 - b) Bränslena uppfyller markkriterierna

För den som är certifierad enligt ett system som är godkänt av kommissionen och som omfattar alla tillämpliga hållbarhetskriterier utgör certifieringsbeviset kontrollsystemet.

Massbalanssystem

- Nya bestämmelser om omräkningsfaktorer vid bearbetning av råvarupartier (t ex x ton råvara ger y ton bränsle).
- Vissa förändringar i systemgränsen för massbalansen:
 - Huvudregeln är att massbalansen ska uppfyllas inom en anläggning eller annan plats med tydlig gräns.
 - En plats kan dock också vara en infrastruktur eller plats för överföring och distribution (gäller redan i praxis).
 - Liksom tidigare kan samtliga skatteupplag räknas ihop för uppfyllandet av massbalansen.

Rapportering – varför?

- Energimyndigheten behöver uppgifter ("rapportering") av två skäl:
 - Möjliggöra verifiering av hållbara biodrivmedel och biobränslen
 - Möjliggöra vidare rapportering till EU om Sveriges måluppfyllelse enligt förnybartdirektivet

Rapportering – vem?

- Det kan finnas flera rapporteringsskyldiga i produktionskedjan men för att undvika dubbelräkning vill vi bara ha in uppgifter från en aktör i kedjan
- Leverantörer och producenter ska inte rapportera utan bara den som för biodrivmedel över skattepunkt eller använder biobränsle för att göra el, värme och kyla.

Rapportering – vilka biodrivmedel/biobränslen?

- 3 kap. 1 § 1 Hållbarhetslagen: Biodrivmedel
- 3 kap. 1 § 2 Hållbarhetslagen: Uppgifter om samtliga flytande biobränslen inom verksamheten
- 3 kap. 1 § 3–4 Hållbarhetslagen: Uppgifter om samtliga fasta och gasformiga biobränslen som används inom de anläggningar som berörs av 3 kap. 1 § 3–4 hållbarhetslagen, med undantag av biobränslen som används för produktion av bränslen.

Rapportering – vilka uppgifter?

För hållbara biobränslen och biodrivmedel:

- All rapportering per parti
- Gaser och vätskor (som tidigare) i kg eller m³
- Fasta biobränslen i MWh (ev delmängd av bränslemix)
- *Utsläpp, inte utsläppsminskning*
- Idriftsättningsdatum för anläggning
- Ursprungsland (råvaran odlats/avverkats/samlats in, alt restprodukt/avfall uppkommit/samlats in)

Andra uppgifter att lämna för biobränsleanvändare:

- **Produktion av el, värme och kyla från biobränslen i MWh**
- **Total mängd icke hållbara biobränslen i MWh som används för produktion av el, värme och kyla i samma anläggning som motsvarande hållbara biobränslen enligt ovan**

Rapportering – detaljeringsgrad?

Några nedslag:

- Kategori (format): biogas, biogasol osv (gas), etanol, HVO osv (flytande), flis, pellets osv (fasta)
- Råvara: Åtminstone utifrån de kategorier (agrobiomassa, skogsbiomassa, olika restprodukter osv) som krävs för att avgöra vilka markkriterier som ev är tillämpliga. För att styrka utsläppsberäkningar kan högre upplösning krävas (jfr produktionskedjor för normalvärden).

Rapportering – när?

- Första rapportering senast 1 april 2023. Första rapportering avser använda mängder från 1 januari 2022-31 december 2022 (fasta och gasformiga biobränslen för produktion av el, värme, kyla)
- *Aktörer som sedan tidigare innehar hållbarhetsbesked för flytande biobränslen och biodrivmedel* rapporterar som tidigare år, dvs även 2021 års mängder senast 1 april 2022

Ang. bränslen i lager alt avtalade leveranser

- Biodrivmedel och biobränslen som förvaras i lager eller ingår i avtal som avser leverans före 1 juli 2022 utgör ej hinder för beslut om hållbarhetsbesked. Avtal tecknat före lagens ikraftträdande.
- Om de uppfyller hållbarhetskriterier enligt äldre hållbarhetsföreskrifter ska dessa mängder rapporteras in som hållbara.

Grundläggande information till rapporteringsskyldiga

Övergripande innehåll

- Bakgrund
- Hållbarhetsbesked/anläggningsbesked
- Kontrollsystem
- Årlig rapportering
- Information till konsumenter
- Markkriterier

Frågor, kommentarer och synpunkter:

hbk@energimyndigheten.se

Vägledning

Vägledning gällande

- Bakgrund
- Hållbarhetsbesked/anläggningsbesked
- Kontrollsystem
- **Oberoende granskare**
- Årlig rapportering
- **Beräkning av växthusgasutsläpp**
- Information till konsumenter
- Markkriterier

Frågor, kommentarer och synpunkter

hbk@energimyndigheten.se

Frågor

Angående frivilliga certifieringssystem

- Anses EU-godkänd certifiering och granskning likvärdig med oberoende granskning för frivilligt hållbarhetsbesked eller kommer certifierade aktörer att behöva ännu en granskning bara för den ansökan?

De frivilliga certifieringssystem som idag accepteras:

2BSvs, Better Biomass, Bonsucro EU, ISCC EU, KZR INiG, REDcert, Red Tractor, RSB EU RED, RTRS EU RED, SQC, TASC, UFAS och SURE.

Verksamhetsavfall och hållbarhetskriterier

- Hur ska jag kunna veta att det verksamhetsavfall som jag tar emot och förbränner är hållbart?

Markkriterier – vilka råvaror omfattas?

- Hur ser man på fasta biobränslen av trä (flis) som kommer från träd som t.ex. kommer från parkskötsel och exploatering. Dvs från träd som växer på mark som ej klassas som skogsmark.

Årlig rapportering till Energimyndigheten

- Vad ska en användare med hållbarhetsbesked för biogas rapportera till Energimyndigheten om denne köpt biogas från en leverantör med frivilligt hållbarhetsbesked som i tidigare led köpt certifierad biogas? Ska biogasen till Energimyndigheten rapporteras som certifierad eller inte?

Leverantörer utan eget hållbarhetsbesked

- Ska man granska leverantörer som ej har hållbarhetsbesked?
Eller räcker stickprov vid behov alt vid hög risk?

Andel biomassa i brännbart avfall

- Hur ska man som energiåtervinningsanläggning (av avfall) hantera och verifiera biomassa-andelen i brännbart verksamhetsavfall?

Frivilligt hållbarhetsbesked

- Vilka uppgifter behöver lämnas vid ansökan om frivilligt hållbarhetsbesked?

Aktörer som träffas av krav om hållbarhetsbesked pga EU ETS

- Är det olika regler/förfaranden kring hållbarhetsbesked och rapportering beroende på om man är med i ETS eller inte?

Hur träffas avfallsförbränningsanläggningar av regelverket?

- Hur påverkas avfallsförbränningsanläggningar som enbart förbränner hushållsavfall, ÅVC-material och utsorterat brännbart avfall?

Senast datum för hållbarhetsbesked för aktörer skyldiga att inneha hållbarhetsbesked

- När ska nya verksamheter som omfattas av regelverket förväntas ha ett kontrollsystem implementerat och hållbarhetsbesked?

Regeländringar för bioolja

- Vad innebär ändringar av regelverket för företag som använder bioolja i sin verksamhet?

Företag med hållbarhetsbesked sedan tidigare

- Företag som redan har hållbarhetsbesked, skall de anmäla väsentlig ändring och avvakta beslut om eventuell omprövning eller skall de begära oberoende granskning direkt?

Oberoende granskning vid anmälan om väsentlig ändring

- För de som har ett hållbarhetsbesked för flytande biobränslen sen tidigare och nu anmäler väsentlig ändring för att inkludera fasta biobränslen i hållbarhetsbeskedet - ska då den oberoende granskaren enbart granska de nya delarna i kontrollsystemet som avser de fasta bränslena? Eller ska hela kontrollsystemet granskas, dvs ska en omprövning av det gamla göras samtidigt?

- <https://energimyndigheten.w2m.se/Home.mvc?ResourceId=203556>